

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת נצבים תשע"ב

אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם (כ"ט – ס')

את פרשת נצבים קוראים תמיד סמוך לראש השנה, כי בימים הללו צריך כל אדם מישראל להתפלל בעד חברו, וזה אומר הכתוב "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם", שכל אחד צריך להתפלל לפני ה' אלוקיך בעד כולם.

(מאמר מרדכי)

אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם וגו' (כ"ט – ס')

היום רומז לראש השנה – היום הרת עולם, "אתם נצבים היום כולכם" ר"ל דהאדם נצב קמי קוב"ה ביום זה, כל אחד ואחד כפי מדרגתו ולפי הכנתו, אולם אל לו להתיימש אם לא הכין עצמו כראוי, אלא יביט "לפני" היינו לפניו ולא לאחוריו דמאי דהוה הוה ומכאן ולהבא מרי חושבנא, ואז יוכל להתקרב ל"ה' אלקיכם" ולעשות רצונו ית'.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה (ל' – א')

ידועים דברי חז"ל דזהוה הוא לשון שמחה, ורמז הכתוב, "והיה", אדם צריך להיות בשמחה "כי יבואו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה", עליך לשמוח, בין כשתבוא עליך הברכה-כשטוב לך, והן כשתבוא עליך הקללה-כשרע לך ח"ו, כמאחז"ל (ברכות נ"ד) חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה.

(אור החיים הק' זיע"א)

והשבות אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך ה' אלקיך שמה (ל' – א')

יש הבדל גדול בין אדם הזורק חפץ, לאדם הדוחף חפץ, הזורק חפץ, הרי מיד בעת הזריקה יצא החפץ והתנתק מידו, לא כן הדוחף חפץ ממקום למקום, לא זזה ידו מהחפץ עד אשר הגיע למקומו. וזה מה שנאמר כאן בפסוק, "והשבות אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך ה' אלקיך שמה", הגויים טועים לחשוב שהקב"ה "השליך" את בני ישראל מידו, אבל אליבא דאמת לא כן הוא אלא "אשר הדיחך", הקב"ה לא הוציא את בני ישראל מידו כלל אלא רק "דחפם" אל בין הגוים, וכאשר ישבו בתשובה שלימה ישיב אותם ה' לארצם בשמחה.

(אלשיך הקדוש זיע"א)

ושבת עד ה' אלקך ושמעת בקולו וגו' (ל' – ב')

שמעתי מאדוני אבי זקני (הבעש"ט הק') זלה"ה: כמו אדם שמביא נר למקום החושך שהחושך הולך לגמרי ואינו ניכר כלל, כך כשחוזר בתשובה אף שהיה מתחילה מקום חושך, כשמאיר אור התורה אז החושך הולך לגמרי.

(דגל מחנה אפרים זיע"א)

ומל ה' אלקיך את לבבך וגו' למען חייך (ל' - ו')

יש להקשות, הרי איתא בגמרא (ברכות ל"ג) הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, א"כ האיך כתיב כאן ומל ה' וגו'. ויש לתרץ, כי האדם הכשר בישראל, כשיודע שאינו עובד את הש"ת כראוי ואין לו יראת שמים, אזי מצטער מזה מאד, ועי"ז גם חיי העולם הזה שלו אינם חיים, ולכן מן השמים נותנים לו יראת שמים בשביל שלא יחסר לו עוה"ז. וזה שכתוב כאן "למען חייך" פירוש כדי שיהיו ערבים עליך חיי העולם הזה, שזה כן בידי שמים.

(הרה"ק המהרי"ד מבעלזא זיע"א)

בפיך ובלבבך לעשותו וגו' (ל' - ד')

מעשה והגיע חסיד אחד אל הרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א ותינה בפניו את צערו: חברי ואני, שנינו יש לנו בתי מסחר באותו הרחוב ממש, זה מול זה, ושנינו מחזיקים באותה הסחורה, והנה חנותו של השני עמוסה בקונים מבוקר ועד ערב, ואילו אל חנותי כמעט ולא נכנס איש ופרנסתי בדוחק ובדלי דלות. ענה הרבי: סגולה טובה אתן לך, ואם כדברי תעשה, יתפחו בפניך שערי הפרנסה, בכל פעם כאשר אתה רואה קונה נכנס לחנותו של חברך, תן תודה לה' ותאמר בלב שלום: "ברוך אתה הזן ומפרנס לכל המשפיע פרנסה בריוח לפלוני בן פלוני, חברי וידידי". וכיצד אוכל לעשות כן, אמר החסיד והרי עיני רואות וכלות? אמר הרבי: תחילה הרגל את עצמך לומר כן בפיך, וסופו של הלב שיצטרף אחר כך אל הדיבור, כמו שנאמר בפסוק "בפיך" בתחילה, ואחר כך "ובלבבך", והעיקר קודם כל "לעשותו"

וה' הוא ההלך לפניך הוא יהיה עמך וגו' (ל"א - ח')

פירוש, אם תזכה להגיע לדרגת עבד נאמן שיהיה הש"ת הולך לפניך ואתה אחריו, כמשל המלך שאינו צריך לפקוח על עבדו הנאמן ויכול לסמוך עליו גם כשהולך מאחוריו ואינו רואהו, אזי הוא יתברך יהיה עמך לשמך בדרך אשר תלך, הן בגשמיות והן ברוחניות לא תירא ולא תחת.

(אהבת שלום)

פניני אלול

ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך וגו' (ל' - ג')

כעת בימי הרחמים והסליחות, כשחפץ האדם לשוב בתשובה שלימה, אלא שאין בכחו לשוב באמת על חטאיו ולבקש סליחה וכפרה על עוונותיו, אזי "ושב ה' אלקיך את שבותך", הש"ת יסייע לך לעשות תשובה ע"י "ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך", שיקבץ ויאסוף את כל הרהורי התשובה שעלו בקרבך מעולם, ויאגדם ויצרפם לתשובה שלימה ומקובלת, וכל זאת, "כי ה' אלקיך שמה", שהש"ת מקבל את האדם כפי המצב בו הוא נמצא, כמו שנאמר בישמעאל, "באשר הוא שם" שהקב"ה דן אותו לפי מעשיו כעת, כך היום שרואה כי חפץ האדם לשוב, מיד מתעוררים רחמיו ומסייע לו לשוב באמת וסולח לו.

(כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א)